William Gibson

Zonă de frontieră

vol. CHROME (Burning Chrome, 1986)

Când Hiro izbi comutatorul, visam Parisul, visam străzile umede şi întunecoase, iarna... Durerea se înălţă, vibrând, de undeva din fundal capului, explodând înapoia ochilor, într-un zid de neon albastru. Urlând, am coborât picioarele din hamacul de plasă. Răcnesc întotdeauna, am grijă de asta. Feed-back-ul îmi bubuie în ţeastă. Comutatorul de durere este un circuit auxiliar în implantul telefonului, conectat direct la centrii durerii, exact ceea ce-ţi trebuie să risipeşti pâcla unui surogat barbituric. Au trecut câteva secunde până când viaţa mi s-a reînchegat, aisberguri de biografie întrevăzându-se prin ceaţă: cine eram, unde mă aflam, ce făceam acolo, cine mă trezea...

Glasul lui Hiro îmi răsună, pârâind, în cap, prin implantul osului transmiţător.

— La dracu', Toby! Ştii că-mi spargi urechile, urlând aşa?

— Ştii cât de mult îmi pasă de *urechile* tale, doctore Nagashima? Îmi pasă la fel ca...

— N-avem timp de declaraţii de dragoste, băiete! Avem treabă. Ia zi, ce-i cu maximele astea de cincizeci de milivolţi din temporalii tăi? Ai amestecat ceva cu trunchi, ca să fie mai frumos?

— Electroencefalograma ta e aiurea, Hiro. Eşti nebun! Eu vreau să dorm...

M-am prăbuşit în hamac şi am încercat să mă acopăr cu bezna, dar vocea lui era tot acolo.

— Scuze, tipule, da' azi ai de lucru. Acum o oră s-a întors o navă. Ecluziştii sunt deja acolo şi taie motoarele, ca s-o bage înăuntru.

— Cine-i?

— Leni Hofmannstahl, chimist-fizician, cetăţeană vest-germană. Aşteptă să termin cu gemetele şi adăugă: O cărniţă confirmată.

Am creat un jargon minunat aici. Voia să spună: O navă revenită, cu telemetrie activă, conţinând un (1) corp, cald, cu

statut psihologic neconfirmat încă. Am închis ochii şi m-am legănat în întuneric.

— Se pare că eşti surogatul ei, Toby. Profilul i se sincronizează cu al lui Taylor, da' el e-n concediu.

Ştiam ce era cu „concediul" lui Taylor. Tipul se găsea afară, în cutiile agro, îndopat cu amitriptilină, făcând exerciţii aerobice ca să contracareze ultimul atac de depresiune clinică. Unul dintre riscurile profesionale ale surogaţilor. Taylor şi cu mine nu ne prea înţelegem. Curios cum treaba asta e mai frecventă atunci când profilul psiho-sexual al individului aduce prea mult cu al tău.

— Hei, Toby, *de unde* ai atâtea droguri? De-acum, întrebarea făcea parte din ritual: De la Charmian?

— De la mă-ta, Hiro!

El ştie la fel de bine ca mine că-i vorba de Charmian.

— Mersi, Toby! în cinci minute să fii aici, la ascensorul Raiului — dacă nu, trimit să te ajute infirmierele alea rusoaice. Sau, mai bine, pe infirmieri.

Am rămas legănându-mă în hamac şi jucând jocul denumit „Locul lui Toby Halpert în Univers". Nu sunt egoist; pun în mijloc Soarele, Astrul, globul zilei. În jurul lui, rotesc planete curăţele: sistemul nostru cel drăgălaş. Iar în locul *ăsta,* într-un punct situat cam la o optime din distanţa până la orbita lui Marte, atârn un cilindru gros din metal, aidoma unui model la scara unu pe patru al lui Ţiolkovski 1, Paradisul Muncitorilor, aflat în L5. Ţiolkovski 1 se găseşte în punctul de echilibru dintre atracţia Pământu-lui şi cea a Lunii, dar aici avem nevoie de o velă solară pentru a ne ţine pe loc: douăzeci de tone de aluminiu ţesute într-un hexagon cu deschiderea de zece kilometri. Vela ne-a purtat de pe orbita Pământului, iar acum este ancora noastră. O reglăm sub diferite unghiuri faţă de fluxul fotonilor şi ne menţinem pe loc lângă... punctul, singularitatea căreia îi spunem Autostrada.

Francezii o numesc *Le Métro,* Metroul, iar ruşii i-au zis Fluviul, dar cuvântul Metrou nu poate sugera distanţa, în vreme ce Fluviul, pentru americani, nu poate transmite aceeaşi senzaţie de singurătate. Îi puteţi spune Coordonatele de Anomalie Tovieski, dacă nu vă deranjează că pomeniţi de Olga. Olga Tovieski, Doamna Noastră a Singularităţilor, Sfânta Ocrotitoare a Autostrăzii.

Hiro n-a avut încredere că mă voi scula singur. Chiar înainte de apariţia infirmierilor ruşi, mi-a aprins prin telecomandă luminile din compartiment, lăsându-le să pâlpâie şi să clipească neregulat câteva secunde, înainte de a revărsa o strălucire egală peste fotografiile Sfintei Olga, lipite de Charmian pe batardou. Câteva zeci de poze, chipul său repetat în cerneala tipografică şi culorile lucioase ale revistelor. Doamna Noastră a Autostrăzii.

Locotenent-colonelul Olga Tovieski, cea mai tânără femeie cu acest grad din programul spaţial sovietic, se afla în drum spre Marte, singură într-un Aliut 6 modificat. Modificările respective îi permiteau să transporte prototipul unui nou tip de epurator de aer, ce urma să fie testat în laboratorul orbital marţian de patru oameni al URSS-ului. Ar fi putut la fel de uşor dirija Aliutul din Ţiolkovski, prin telecomandă, însă Olga voia să adune zile de misiune. Se asiguraseră totuşi că avea să fie ocupată; îi băgaseră pe gât o serie de experimente de rutină, privind emisiile radio în banda hidrogenului, ultima parte dintr-un schimb ştiinţific sovieto-australian, de prioritate scăzută. Olga ştia că rolul ei în experimente putea fi îndeplinit de un banal cronometru programabil. Era însă un militar sârguincios; avea să apese butoanele exact la intervalele specificate.

Cu părul ei şaten, pieptănat spre spate şi prins într-o plasă, trebuie să fi arătat precum un medalion *Pravda* idealizat al Muncitorului Spaţial, de departe cel mai fotogenic cosmonaut al oricărui sex. Verificase din nou cronometrul Aliutului şi ridicase mâna deasupra butoanelor ce urmau să declanşeze prima emisie. Locotenent-colonelul Tovieski n-avea cum să ştie că se apropia de punctul din spaţiu care avea să fie cunoscut, în cele din urmă, ca Autostrada.

În vreme ce apăsa cele şase butoane, deteminând comanda declanşatoare, Aliutul parcursese acei ultimi kilometri şi emisese rafala, un jet continuu de energie radio la 1420 megaherţi, frecvenţa de emisie a atomului de hidrogen. Radiotelescopul din Ţiolkovski o urmărea, retransmiţând semnalul comsateliţilor geosincroni, care îl trimiteau în jos staţiilor din Uralii sudici şi New South Wales. Timp de trei

secunde şi opt zecimi, imaginea radio a navei fusese mascată de imaginea remanentă a rafalei.

Când aceasta se topise de pe monitoarele Pământului, Aliutul dispăruse.

În Urali, un tehnician georgian între două vârste îşi înfipse dinţii în muştiucul pipei sale din spumă de mare. În New South Wales, un fizician tânăr începu să izbească în display cu pumnul, aidoma unui jucător de fliper, pro-testând în faţa afişajului: GRIPAT.

Ascensorul care aştepta să mă urce în Rai semăna cu una dintre cele mai bune imagini hollywoodiene a unei vitrine cu mumii în Bauhaus — un sarcofag îngust, aşezat vertical, cu un capac din plexiglas transparent. Dincolo de el, şiruri de console identice se micşorau precum ilustraţiile unei cărţi despre iluzia perspectivei. În jur se foia, preocupată, obişnuita mulţime de tehnicieni în salopete galbene din hârtie, de clovn. L-am zărit pe Hiro, în blugi; cămaşa de cowboy, cu nasturi perlaţi, era deschisă lăsând să se vadă tricoul UCLA decolorat. Absorbit de cifrele revărsându-se în josul unui monitor, nu m-a remarcat. Nici ceilalţi nu m-au băgat în seamă.

Am rămas locului, privind în sus, către plafon, rundul podelei Raiului. Nu era mare lucru de văzut. Cilindrul nostru cel gros este compus de fapt din doi cilindri, unul în interiorul celuilalt. Aici, în cel exterior — avem propriul „jos", datorită rotaţiei axiale — se găsesc toate accesoriile lumeşti ale activităţii noastre: dormitoare, cantine, puntea cu ecluză pneumatică, unde aducem vehiculele revenite, Comunicaţiile şi Saloanele, unde am grijă să nu ajung niciodată.

Raiul, cilindrul interior, neaşteptata inimă verde a acestui loc, este împlinirea unui Disney despre întoarcere acasă, urechea nesăţioasă a unei economii mondiale înfometată de informaţii. Un torent permanent de date brute curge pulsând către Pământ, o revărsare de zvonuri, şoapte şi remarci ale traficului transgalactic. Obişnuiam să mă întind în hamac, să rămân nemişcat şi să percep presiunea tuturor acelor date, să le simt şerpuind prin cablurile pe care mi le imaginam înapoia batardoului, cabluri aidoma unor tendoane puternice şi bombate, gata să se contracte, gata să mă strivească. Apoi

Charmian s-a mutat cu mine şi, după ce i-am povestit despre spaimele mele, a rostit descântece împotriva lor şi a atârnat icoanele Sfintei Olga. Iar presiunea a scăzut, a dispărut.

— Îţi bag o translatoare, Toby. S-ar putea să-ţi trebuiască germana în dimineaţa asta. Glasul era nisip în craniul meu, o modulare directă a paraziţilor. Hillary...

— Aici, doctore Nagashima, rosti o voce de BBC, clară precum un cristal de gheaţă. Ştii franceză, nu, Toby? Hofmannstahl cunoaşte franceza şi engleza.

— Cară-te din sufletul meu, Hillary! Vorbeşti când eşti întrebată, ai înţeles?

Tăcerea ei deveni un alt strat în sfârâitul complicat şi permanent al electricităţii statice. Hiro mă fulgeră furios pe deasupra a două duzini de console. Am rânjit.

Începea: exaltarea, năvala adrenalinei. O puteam simţi prin ultimele crâmpeie ale barbituricelor. Un puşti cu figură blondă şi netedă de surfist m-a ajutat să intru în salopetă. Ţesătura mirosea; era proaspăt învechită, uzată cu grijă, îmbibată în sudoare sintetică şi feromoni legali. Ambele mâneci erau acoperite, de la încheietură până la cot, cu simboluri, majoritatea embleme de corporaţii, finanţatoarele unei imaginare expediţii pe Autostradă, cu marca principalului sponsor mult mai mare, cusută pe umeri — firma care ar fi trebuit să-l trimită pe HALPERT TOBY în spaţiu, spre întâlnirea lui cu stelele. Măcar numele meu era adevărat, brodat cu majuscule roşii din nailon, chiar deasupra inimii.

Surfistul avea genul de figură standard, plăcută, pe care o asociam stagiarilor CIA, dar pe ecusonul lui scria Nevski, nume repetat şi în chirilice. Deci, KGB. Nu era *ţiolnik;* nu avea stilul lipsit parcă de încheieturi, conferit de douăzeci de ani petrecuţi în habitatul lor L5. Puştiul era moscovit pur sânge, un controlor politicos, cunoscând probabil opt modalităţi de a ucide cu un ziar făcut sul. Am început ritualul drogurilor şi al buzunarelor; umplu o microseringă cu unul dintre noile euforohalucinogene şi o introduse în buzunarul de pe încheietura mea stingă, se retrase un pas, apoi bifă acţiunea în blocnotesul lui. Pe carneţelul special, conturul tipărit al unui surogat în salopetă arăta ca o ţintă de tir. Din caseta legată de brâu cu un lănţişor, scoase o fiolă conţinând cinci grame de opiu şi găsi buzunarul

potrivit. Ţac! Paisprezece buzunare. Cocaina a fost ultima. Hiro apăru exact când termina rusul.

— Poate că are ceva date serioase, Toby, nu uita că-i chimistă şi fiziciană.

Era ciudat să-l aud acustic, nu ca o vibraţie a osului dinspre implant.

— Totu-i serios acolo sus, Hiro!

— Crezi că nu ştiu?

Simţea şi el vibraţia aceea aparte. Se părea că nu prea puteam să ne privim în ochi. Înainte ca stânjeneala să se accentueze, se întoarse şi ridică degetele mari spre unul dintre clovnii galbeni.

Doi dintre ei mă ajutară să intru în sicriul Bauhaus şi se retraseră, în vreme ce capacul şuieră glisând în jos, precum o vizieră uriaşă. Mi-am început urcuşul spre Rai şi spre întoarcerea acasă a unei străine pe nume Leni Hof-mannstahl. Un drum scurt, însă care părea că durează o veşnicie.

* * *

Olga, prima noastră autostopistă, prima care a întins degetul mare pe lungimea de undă a hidrogenului, a revenit după doi ani. La Tiuratam, în Kazahstan, într-o dimineaţă mohorâtă de iarnă, i-au înregistrat întoarcerea, pe optsprezece centimetri de bandă magnetică.

Dacă o persoană religioasă — expertă în tehnologia cinematografică — ar fi urmărit punctul din spaţiu unde dispăruse cu doi ani în urmă Aliutul, ar fi crezut că Dumnezeu montase cadrele cu nava Olgăi imediat după imaginile spaţiului pustiu. Revenise brusc în spaţiul şi timpul nostru, precum jalnicul efect special al unui amator. Cu o săptămână mai târziu, n-ar mai fi putut să ajungă la timp; Pământul s-ar fi rostogolit pe orbita lui, lăsând-o să plutească spre Soare. La cincizeci şi trei de ore după apariţie, prin chepengul Aliutului pătrunsese un voluntar nervos, pe nume Kurtz, purtând un costum de lucru blindat. Era est-german, specialist în medicină spaţială, iar ţigările americane constituiau viciul lui secret; ducea dorul uneia când deschise ecluza pneumatică, se strecură dincolo de forma dreptunghiulară a epuratorului de aer şi aprinse reflectoarele căştii printr-o apăsare a bărbiei. Chiar după doi ani, aerul din

interiorul Aliutului părea respirabil. În razele paralele de pe casca masivă, bărbatul zări globule minuscule de sânge şi vomă, legănându-se încetişor pe lângă el, învolburându-se în urma lui, pe măsură ce-şi împingea costumul mătăhălos prin coridor, intrând în modulul de comandă. Acolo o găsi.

Olga plutea deasupra displayului de navigaţie, dezbrăcată, ghemuită într-o poziţie fetus rigidă. Ţinea ochii deschişi, dar aţintiţi asupra unor lucruri pe care Kurtz n-avea să le vadă niciodată. Pumnii îi erau însângeraţi, încleştaţi precum piatra, iar părul ei castaniu, despletit acum, plutea în jurul capului, aidoma unor alge marine. Încet şi precaut, bărbatul se trase peste tastele albe ale consolei de comandă şi-şi asigură costumul de display. Decise că femeia încercase să demonteze aparatura de comunicaţie a navei cu mâinile goale. Dezactivă gheara dreaptă a costumului; aceasta se deplie automat, ca fălcile unei menghine care se visează floare. Kurtz întinse braţul, în continuare izolat într-o mănuşă chirurgicală cenuşie, presurizată.

După aceea, cât putu mai blând, descleştă degetele mâi-nii stângi a Olgăi. Nimic...

Dar când îi desfăcu pumnul drept, ceva se rostogoli şi se învârti lent la numai câţiva centimetri de cuarţul sintetic al vizorului său. Părea o cochilie.

Olga revenise acasă, însă nu mai revenise niciodată la viaţă înapoia ochilor albaştri. Încercaseră, bineînţeles; totuşi, cu cât se străduiau mai mult, cu atât o reduceau mai mult şi, în lăcomia lor de a afla, o subţiară tot mereu până ce, în martiriul ei, ajunse să umple arhive întregi cu coridoare îngheţate de relicve preţioase. Nicicând un sfânt nu fusese mai fin tăiat; numai în Laboratoarele Pleseţk, Olga era reprezentată de peste două milioane de lame cu ţesut, stocate şi numerotate în subsolul unui complex biologic antiaerian.

Avuseseră mai mult noroc cu cochilia. Brusc, exobio-logia se trezise pe un teren înspăimântător de solid: unu virgulă şapte grame de informaţie biologică superior organizată, în mod limpede extraterestră. Cochilia Olgăi genera o întreagă subramură a ştiinţei, dedicată exclusiv studiului... cochiliei Olgăi.

Primele descoperiri au lămurit două lucruri. Provenea dintr-o biosferă necunoscută Terrei şi, pentru că în sistemul

solar nu se cunoşteau alte biosfere, rezulta că venise dinspre alt astru. Olga fie că îi vizitase planeta de origine, fie că intrase în contact, indiferent cât de vag, cu ceva care era sau fusese capabil să facă drumul până acolo.

Au trimis în Coordonatele Tovieski un maior, Grosz, într-un Aliut 9 special echipat. Era urmat de o altă navă. Emisese ultima din cele douăzeci de rafale de hidrogen când dispăruse. Îi înregistraseră plecarea şi aşteptaseră. Apăru după două sute treizeci şi patru de zile. În acest timp, cercetaseră permanent zona, căutând cu disperare orice ar fi putut deveni anomalia specifică, anormalul în jurul căruia s-ar fi putut dezvolta o teorie. Nu exista nimic; doar nava lui Grosz, rostogolindu-se lipsită de control. El se sinucisese înainte de a se putea ajunge la el, a doua victimă a Autostrăzii.

Când au remorcat Aliutul înapoi la Ţiolkovski, au constatat că echipamentele sofisticate nu înregistraseră nimic. Toate se găseau în perfectă stare de funcţionare; nici măcar unul nu lucrase. Grosz a fost congelat rapid şi trimis cu prima navetă jos, la Pleseţk, unde buldozerele excavau deja un subsol nou.

După trei ani, în dimineaţa următoare pierderii celui de-al şaptelea cosmonaut, la Moscova a sunat un telefon. Era directorul Agenţiei Centrale de Informaţii a Statelor Unite ale Americii. A afirmat că era autorizat să facă o propunere de colaborare. În anumite condiţii, extrem de speciale, Uniunea Sovietică putea beneficia de aportul celor mai inteligente creiere ale psihiatriei occidentale. CIA considera, a urmat el, că un asemenea ajutor ar fi binevenit.

Vorbea o rusă perfectă.

Paraziţii telefonului erau un simun subliminal. Ascensorul lunecă în sus, în puţul îngust, prin podeaua Raiului. Număram luminile albastre, dispuse la intervale de doi metri. După a cincea lumină, beznă şi nemişcare...

Ascuns în consola de comandă goală, din imitaţia navei de pe Autostradă, aşteptam în lift precum secretul dinapoia raftului fals al bibliotecii dintr-o carte de aventuri pentru copii. Nava era un decor, o recuzită asemănătoare cabanei bavareze lipită de muntele din ipsos într-un parc de distracţii — un detaliu subtil, totuşi nu tocmai necesar. Dacă aceia care revin ne acceptă —

măcar parţial — dacă ne iau ca atare, scenariile şi decorurile noastre nu par a schimba prea mult lucrurile.

— Drumu-i liber, rosti Hiro. Nici un intrus.

Cu un gest reflex, am masat cicatricea dindărătul urechii stângi, unde îmi implantaseră telefonul. Peretele lateral al falsei console se deschise, lăsând să pătrundă lumina Raiului, cenuşie ca zorii zilei. Interiorul navei-imitaţie era în mod simultan familiar şi ciudat, aidoma propriului apartament când nu l-ai mai văzut de o săptămână. De la ultima mea vizită pe sus, una dintre noile liane braziliene şerpuise peste hubloul din stânga, dar asta părea singura modificare a decorului.

La şedinţele de biotectură se certau în toată regula din cauza lianelor. Ecologii americanii urlau despre posibilele crize de azot. Ruşii fuseseră susceptibili în privinţa biodesignului încă de pe vremea când trebuiseră să solicite ajutorul american la programul biotic din Ţiolkovski 1. O chestie păcătoasă cu putregaiul ce ataca grâul hidroponic; toată ingineria sovietică superfină nu putuse stabili un ecosistem funcţional. Dezastrul acesta netezise obstacolele din calea noastră, ajutându-ne să ajungem lângă ei. Chestiunea îi irită, aşa că insistă asupra lianelor — de fapt, asupra oricărui lucru ce le oferă şansa unei discuţii în contradictoriu. Mie însă îmi plac lianele alea. Frunzele au forma unor inimioare şi, dacă le freci între degete, miros a scorţişoară.

Am rămas lângă hublou, privind poieniţa conturându-se, pe măsură ce în Rai pătrundea lumina reflectată a soarelui. Raiul funcţionează după Greenwich Standard; undeva afară, în vidul strălucitor, uriaşele oglinzi Mylar se roteau conform programării unei dimineţi Greenwich Standard. În copaci porniră înregistrările ciripiturilor. Păsările se chinuiau teribil în absenţa gravitaţiei. Nu puteam avea păsări adevărate, deoarece înnebuneau, încercând să se adapteze forţei centrifuge.

Când îl zăreşti pentru întâia oară, Raiul îşi confirmă numele; este luxuriant, luminos şi plăcut, cu iarba înaltă, smălţată cu flori de câmp. Este mai bine dacă nu ştii că majoritatea copacilor sunt artificiali sau n-ai habar de grija necesară menţinerii unei balanţe optime între algele verzi-albastre şi cele diatomee din iazuri. Charmian spune că se aşteaptă s-o vadă pe Bambi ieşind, zbenguindu-se, din pădure, iar Hiro pretinde că ştie exact câţi

ingineri Disney au jurat să nu sufle o vorbă, conform Actului de Securitate Naţională.

— Recepţionăm fragmente de la Hofmannstahl, zise Hiro.

Ar fi putut la fel de bine să vorbească singur; gestaltul surogat-manevrant începuse să se facă simţit şi, curând, urma să încetăm să mai fim conştienţi unul de celălalt. Efectul adrenalinei se estompa.

— Nimic foarte coerent. *Schöne Maschine,* nu ştiu cum... maşină frumoasă... Hillary apreciază că pare destul de calmă, însă complet aiurea.

— Nu-mi mai spune. Nu-s speranţe, aşa e? Să-i dăm drumul!

Am deschis ecluza şi am inhalat aerul Raiului; era precum vinul alb, frapat.

— Unde-i Charmian? Oftă; o pală slabă de paraziţi.

— Charmian ar trebui să fie în Poiana Cinci, ocupându-se de un chilian întors de trei zile, dar nu-i acolo, pentru c-a auzit că vii. Te aşteaptă lângă eleşteul crapilor, încăpăţânata dracului, adăugă el.

Charmian azvârlea pietricele în crapul chinezesc. Îşi pusese un bucheţel de flori albe înapoia unei urechi, iar după cealaltă ureche se vedea o ţigară Marlboro îndoită. Era desculţă şi murdară de noroi pe picioare; retezase cracii salopetei la mijlocul gambelor. Părul negru şi-l strânsese într-o coadă de cal.

Prima noastră întâlnire fusese la o petrecere în spaţiu, într-un atelier de sudură, printre glasuri ameţite, răsunând în interiorul sferei din aliaj, bând votcă făcută acolo, în imponderabilitate. Cineva venise cu o pungă de apă, ca să se dreagă, storsese din ea doi pumni şi-i modelase, expert, într-un balon rostogolitor şi moale de tensiune superficială. Vechile bancuri despre ruptul apei... Eu însă sunt neîndemânatic în imponderabilitate. Când sfera a venit spre mine, am trecut cu mâna prin ea. Mi-am scuturat din păr o mie de biluţe argintii, lovindu-le cu palmele şi răsu-cindu-mă, iar lângă mine râdea, dându-se lent peste cap, o fată zveltă cu părul negru. Purta pantalonii aceia largi, din fire trefilate, pe care-i cumpără turiştii de pe Tiolkovski şi un tricou NASA decolorat, cu trei măsuri prea mare. După un minut, îmi povestea despre deltaplanorismul cu

adolescenţii *ţiolniki* şi despre mândria simţită atunci când reuşiseră să obţină o varietate mai slabă de marijuana într-un container pentru grâu. Nu mi-am dat seama că şi ea era surogat, până ce nu s-a băgat Hiro să ne spună că petrecerea se terminase. După o săptămână, Charmian s-a mutat la mine.

— Un minut, da? Hiro scrâşni din dinţi; un sunet oribil: Unu. *Uno.*

După aceea, dispăru, ieşi complet de pe circuit, poate nici măcar ascultând.

— Cum merge treaba în Poiana Cinci? M-am ghe-muit lângă ea şi-am găsit nişte pietricele.

— Nu grozav... A trebuit să plec pentru a o vreme de lngă el, l-am îndopat cu hipnotice... Translatoarea mi-a spus că urci.

Are genul de accent texan tărăgănat şi uşor derutant.

— Credeam că ştii spaniola. Tipu-i chilian, nu?

Am zvârlit o pietricică în apă.

— Vorbesc mexicana. Lebedele culturale ziceau că n-o să-i placă accentul meu. E bine pe de altă parte. Când vorbeşte repede, nu-l pot urmări. Una din pietrele ei o urmă pe cea aruncată de mine şi se scufundă, încreţind cercuri în jur. Adică mai tot timpul, adăugă Charmian.

Un crap cu căpăţâna mare se apropie să cerceteze dacă piatra era comestibilă.

— N-o să reuşească...

Nu mă privea. Tonul îi era perfect neutru.

— În mod clar, micuţul Jorge n-o să reuşească...

Am ales cea mai plată pietricică şi am încercat s-o fac să sară pe suprafaţa iazului, dar s-a scufundat. Cu cât cunoşteam mai puţine despre chilianul Jorge, cu atât era mai bine. Ştiam că trăia, unul dintre cei zece la sută. Cei morţi la sosire reprezintă aproximativ douăzeci de procente. Sinucigaşi... Şaptezeci la sută din cărniţe sunt candidaţi automaţi pentru Saloane: cazurile de decădere în infantilism, bolborositorii, cei pierduţi pentru totdeauna. Charmian şi cu mine suntem surogaţi pentru ultimele zece procente.

Mă îndoiesc că Raiul ar mai fi existat dacă primii reveniţi ar fi adus numai cochilii. Raiul a fost construit după ce un francez a revenit mort, strângând în pumnul rece un inel de doisprezece centimetri din oţel codificat magnetic; parodia sinistră a puştiului norocos care câştigă turul gratuit în căluşei. S-ar putea

să nu aflăm niciodată unde sau cum îl găsise, dar inelul acela a fost Piatra Rosetta a cancerului. De aceea, acum este un obiect de cult pentru rasa umană. S-ar putea ca aici, sus, să dăm peste chestii pe care cercetările nu le-ar fi descoperit nici într-o mie de ani. Charmian spune că suntem aidoma amărâţilor ăia de fraieri de pe insula Thier, care-şi petrec tot timpul construind piste de aterizare, încercând să recheme păsările mari din argint. Charmian mai zice că un contact cu civilizaţii „superioare" reprezintă ceva pe care nu-l doreşti nici celui mai mare duşman.

— Te-ai întrebat vreodată cum de s-au gândit la şmecheria asta, Toby? Mijise ochii înaintea soarelui dinspre est, privind în lungul ţinutului nostru cilindric, verde şi lipsit de orizont. Cred că i-au adus pe toţi barosanii, elita psihiatrilor, şi i-au înşiruit pe o bancă lungă din imitaţie reală de lemn de trandafir, mobilier Pentagon standard. Fiecare avea un carneţel imaculat şi un creion nou-nouţ, special ascuţit în vederea evenimentului. Erau cu toţii acolo: freudieni, jungieni, adlerieni, şobolani Skinner, orice-ţi trece prin minte... Şi fiecare din nenorociţii ăia ştia în adâncul sufletului că era momentului să-şi joace atuul. Ca profesiune, nu doar ca reprezentant al unei anu-mite facţiuni. Ăia erau! încarnarea psihiatriei occiden-tale! Şi nu se-ntâmpla nimic! Oamenii ieşeau morţi de pe Autostradă sau reveneau cu balele curgând şi bolborosind poezioare pentru copii. Cei vii o duceau vreo trei zile fără să zică absolut nimic, apoi se împuşcau sau deveneau catatonici.

Charmian luă de la brâu o lanternă mică şi-i sparse cu indiferenţă carcasa din plastic, extrăgând lentila parabolcă.

— Kremlinul urlă, CIA se suie pe pereţi... Ba chiar mai rău, multinaţionalii, care voiau să finanţeze treaba, dau înapoi: „Astronauţi morţi? Date nu-s? Nu facem târgul, prieteni!" Toţi superpsihiatrii ăia au început să devină nervoşi, până când vreun diliu, poate un uşchit din Berkeley a zis — şi aici glasul ei tărăgănat parodie împle-ticeala unei criţe — „Auzi, păi, de ce nu-i punem pe tipii ăia într-un loc cu adevărat *drăguţ,* c-o grămadă de droguri *bune* şi cu cineva cu care se pot ei *înţelege* pe bune, eh?"

Râse şi clătină din cap. Folosi lentila să-şi aprindă ţigara, focalizând razele soarelui. Nu ne dau chibrituri, focul dă peste cap balanţa oxigen-bioxid de carbon. Un firicel de fum cenuşiu se înălţă în spirală, îndepărtându-se de focarul alb-strălucitor.

— Gata, făcu Hiro, ţi s-a dus minutul.

Mi-am privit ceasul; trecuseră mai mult de trei minute.

— Baftă, băiete, şopti ea, prefăcându-se concentrată asupra ţigării. Domnul fie cu tine!

Promisiunea durerii. Se găseşte mereu acolo. Ştii ce se va întâmpla, însă nu ştii când, sau exact cum anume. Încerci să te agăţi de ei; îi legeni în beznă. Dar dacă te încordezi pentru durere, nu poţi funcţiona. Poezia aceea din care citează Hiro: *Învaţă-ne să ne pese şi să nu ne pese.*

Suntem aidoma unor muşte inteligente, rătăcind printr-un aeroport internaţional; unii dintre noi reuşim să ne strecurăm pe zborurile spre Londra sau Rio, poate chiar să supravieţuim drumului şi să ne întoarcem. „Hei", zic celelalte muşte, „ce se întâmplă de cealaltă parte a uşii ăleia? Ce ştiu ei în plus faţă de noi?" La marginea Autostrăzii, fiecare limbaj omenesc ţi se clarifică — exceptând poate graiul şamanului, al cabalistului, limbajul intenţiei mistice de a carta ierarhiile demonilor, îngerilor, sfinţilor.

Autostrada este însă guvernată de legi şi noi am învăţat câteva. În felul acesta, avem de ce să ne agăţăm.

Legea Unu: O călătorie trebuie să conţină o singură entitate; fără echipe sau cupluri.

Legea Doi: Nici un fel de inteligenţe artificiale; indiferent ce se află acolo, nu se va opri pentru o maşină deşteaptă, cel puţin nu pentru cele pe care ştim noi să le construim.

Legea Trei: Aparatele de înregistrare constituie o risipă de spaţiu; întotdeauna revin goale.

În siajul sfintei Olga apăruseră zeci de şcoli noi de fizică, erezii din ce în ce mai bizare şi mai elegante, fiecare sperând să se strecoare înăuntru. Una câte una, toate s-au năruit. În tăcerea presărată cu şoapte a nopţilor Raiului, îţi închipui că poţi auzi paradigmele sfărâmându-se, cioburi de teorie transformându-se în pulbere scânteietoare, în vreme ce munca de o viaţă a vreunui colectiv de creiere al unei corporaţii se reduce la cea mai laconică notă de subsol a istoriei; toate, în timpul necesar călătorului tău vătămat să mormăie un fragment în beznă.

Muşte într-un aeroport, făcând autostopul pe avioane. Muştele sunt sfătuite să nu pună prea multe întrebări; muştele sunt sfătuite să nu caute Tabloul General. Încercări repetate în direcţia respectivă duc invariabil spre înflorirea lentă, continuă, a paranoiei; mintea proiectează pe zidurile nopţii configuraţii uriaşe, întunecate, structuri care se pot închega, devenind nebunie, devenind religie. Muştele deştepte merg pe teoria Cutiei Negre; Cutia Neagră este metafora aprobată, Autostrada rămânând un *x* în fiecare ecuaţie sănătoasă. N-ar trebui să ne facem griji în legătură cu ce anume este Autostrada, sau cine a pus-o acolo. În loc de aşa ceva, ne concentrăm asupra a ceea ce punem în Cutie şi ce scoatem din ea. Există chestii pe care le trimitem pe Autostradă (o femeie numită Olga, nava ei, atâtea altele care au urmat) şi chestii care ne sosesc (o femeie nebună, o cochilie, artefacte, fragmente ale unor tehnologii necunoscute). Teoreticienii Cutiei Negre ne asigură că principala noastră grijă este optimizarea acestui schimb. Ne aflăm aici pentru a observa dacă specia noastră este recompensată corespunzător. Totuşi, anumite lucruri ne devin tot mai evidente; unul dintre ele este faptul că nu suntem singurele muşte ce au pătruns într-un aeroport. Am adunat artefacte provenind de la cel puţin şase culturi extrem de diferite. „Alţi ţărănoi", îi numeşte Charmian. Suntem precum şobolanii din cala unui vapor, făcând troc cu şobolanii altor porturi. Visând la luminile strălucitoare, la oraşul cel mare…

Să nu ne complicăm, totu-i o chestie de Intrări şi Ieşiri. Leni Hofmannstahl: Ieşire.

Am aranjat întoarcerea acasă a lui Leni Hofmannstahl în Poaiana Trei, cunoscută şi drept Elizeul. M-am ghemuit într-un desiş de reproduceri meticuloase ale unor lăstari tineri de arţari şi i-am studiat nava. Iniţial arătase ca o libelulă fără aripi, adăpostind reactorul în abdomenul zvelt, lung de zece metri. Acum, cu motorul demontat, semăna cu o pupă albă având ochii larvari holbaţi, ticsiţi cu obişnuita îngrămădeală inutilă de senzori şi roboţi. Zăcea în mijlocul Poienii pe o pantă lină, o colină special proiectată şi amenajată pentru susţinerea multor tipuri de nave. Cele mai recente sunt micuţe, aidoma unor

maşini de spălat rufe Grand Prix, celule minime fără pretenţia de-a fi nave de explorare. Module pentru cărniţe...

— Nu-mi place, zise Hiro. Asta nu-mi place. Ceva e-n neregulă...

Putea să fi vorbit de unul singur, puteam să fi fost chiar eu, vorbindu-mi mie însumi, ceea ce însemna că gestaltul manevrant-surogat era aproape operaţional. Întemniţat în rolul meu, nu mai sunt omul de vârf al urechii flămânde a Raiului, o sondă specială, asigurând legătura radio cu un psihiatru şi mai special; când gestaltul face *clic,* Hiro şi cu mine ne contopim în ceva cu totul diferit, ceva ce nu putem recunoaşte unul faţă de celălalt, mai ales când nu se petrece. Relaţia noastră ar provoca u-nui freudian coşmaruri. Ştiam însă că are dreptate; acum, ceva se simţea complet în neregulă.

Poiana era aproximativ circulară. Trebuia să fie aşa; de fapt, e un disc de cincisprezece metri decupat în podeaua Raiului, un ascensor rotund, deghizat ca un mini-luminiş alpin. Retezaseră motorul lui Leni, introduseseră nava în cilindrul exterior şi după aceea coborâseră poiana până la puntea cu ecluză pneumatică, înălţând-o în cele din urmă în Rai, pe o tipsie gigantică, presărată cu iarbă şi flori de câmp. Îi înăbuşiseră senzorii cu emisiuni de bruiaj şi sigilaseră hublourile şi chepengul; Raiul trebuie să constituie o surpriză pentru noii sosiţi.

M-am pomenit întrebându-mă dacă Charmian se întorsese deja la Jorge. Poate că-i gătea ceva, unul dintre peştii pe care-i „prindem" atunci când sunt trimişi în mâinile noastre din acvariile de pe fundul iazului. Mi-am imaginat mirosul peştelui fript, am închis ochii şi mi-am închipuit-o pe Charmian deplasându-se prin apa puţin adâncă, picături strălucitoare sclipindu-i pe coapse, aidoma unor mărgele; o fată cu picioare lungi, într-un eleşteu din Rai.

— Mişcă, Toby! Acum!

Ţeasta mi-a ţiuit de intensitatea strigătului: antrenamentul şi reflexul gestalt mă purtaseră deja peste jumătate de poiană.

— La dracu'! La dracu'! La dracu'...

Este mantra lui Hiro şi-atunci ştiu că *totul* e în neregulă. Hillary, translatoarea, avea un ton ascuţit şi îndepărtat, detaşarea BBC-ului dizolvându-se, în vreme ce turuia cu maxim de viteză despre planşe anatomice. Pesemne că Hiro a desigilat

intrarea prin telecomandă, dar n-a mai aşteptat să se autodeşurubeze. A declanşat şase bolţuri explozive amplasate în blindaj şi a aruncat în aer întregul mecanism al chepengului. Acesta trecuse de puţin pe lângă mine. Instinctiv, mă ferisem. Apoi, m-am-năpustit în susul fuzelajului neted, înhăţând lonjeroanele fagure aflate imediat după intrare; mecanismul chepengului rupsese şi scara din aliaj.

Am încremenit locului, ghemuit în mirosul de *plastique* al bolţurilor, deoarece acolo m-a găsit Frica, m-a găsit cu adevărat, pentru prima dată.

Simţisem Frica şi mai înainte, însă numai franjurile, marginile îndepărtate... Acum era uriaşă, însăşi adâncimea nopţii, o pustietate rece şi implacabilă. Erau ultimele cuvinte, imensitatea spaţiului, fiecare adio din istoria speciei noastre. Mă făcea să mă chircesc, scâncind. Tremuram, mă târam, plângeam. Ne instruiesc în legătură cu asta, ne avertizează, încearcă s-o explice şi s-o minimalizeze ca fiind agorafobie temporară, inevitabilă în munca noastră, dar noi ştim ce este; surogaţii ştiu, iar manevranţii nu pot înţelege. Până acum n-a existat nici o explicaţie cât de cât acceptabilă.

Este pur şi simplu Frica, degetul cel lung al Nopţii Uriaşe, bezna ce-i îndeasă pe damnaţii bolborositori în fălcile albe şi blânde ale Saloanelor. Olga a cunoscut-o prima. Sfânta Olga. A încercat să ne ferească de ea, năpustin-du-se cu mâinile goale asupra echipamentului radio, însângerându-şi degetele pentru a distruge capacitatea de emisie a navei, rugându-se ca Pământul s-o piardă, s-o lase să moară...

Hiro era înnebunit, totuşi trebuie să fi înţeles şi ştia ce trebuie să facă.

Mă lovi cu comutatorul de durere. Tare. O dată şi încă o dată, precum o vită mânată cu biciul. Mă împinse în navă. Mă conduse prin Frică.

Dincolo de Frică exista o încăpere. Tăcere şi un miros străin, mirosul unei femei.

Modulul strâmt era uzat, aproape familiar, plasticul obosit al fotoliului de acceleraţie cârpit cu fâşii de bandă argintie care se dezlipeau. Totul părea însă modelat în jurul unei absenţe. Femeia lipsea. După aceea am zărit friza dementă de zgârieturi, simboluri ilizibile, mii de dreptunghiuri micuţe şi strâmbe,

încrucişându-se şi suprapunându-se. Pătată cu urme de degete, grotescă, acoperea cea mai mare parte a batardoului pupa.

Hiro pârâia static, şoptind, implorând: *Găseşte-o, Toby, acum, te rog, Toby, găseşte-o, găseşte-o, gă...*

Am găsit-o în cabinetul medical — o nişă îngustă în peretele coridorului. Deasupra ei scânteia *Schöne Maschine,* manipulatorul chirurgical, cu braţele lui înguste şi strălucitoare pliate, membre cromate ale unui crab-păianjen, având în vârfuri hemostatice, forcepsuri, bisturie laser. Hillary era isterică, pe jumătate pierdută pe un canal neclar, îndrugând ceva despre anatomia braţului omenesc, tendoane, artere, taxonomie elementară. Hillary zbiera.

Nu exista nici un pic de sânge. Manipulatorul este o maşină curată, capabilă să opereze în imponderabilitate fără să murdărească, aspirând sângele. Leni murise înainte ca Hiro să arunce în aer chepengul, cu braţul drept întins peste suprafaţa operatorie din plastic alb, aidoma unei gravuri medievale, jupuită, cu muşchii şi celelalte ţesuturi ţintuite, într-o etalare perfect simetrică, cu o duzină de ace din oţel inoxidabil. Murise din cauza hemoragiei. Un manipulator chirurgical este astfel programat încât să evite sinuciderile, însă poate fi folosit ca robot de disecţie, preparând eşantioane biologice pentru conservare.

Femeia găsise o modalitate de a-l păcăli. De obicei, poţi trişa maşinile, dacă ai timp la dispoziţie. Ea avusese opt ani.

Zăcea acolo, într-o structură metalică pliabilă, asemănătoare cu scheletul unui scaun dentar; prin ea îi puteam întrezări desenul colorat de pe spatele salopetei, emblema unui conglomerat de electronică vest-german. Am încercat să-i vorbesc. Am rostit:

— Te rog, eşti moartă. Iartă-ne, am venit să-ncercăm să te ajutăm, Hiro şi cu mine. Înţelegi? El te *cunoaşte,* vezi, Hiro e aici, în capul meu. Ţi-a citit dosarul, profilul sexual, culorile preferate, îţi cunoaşte spaimele copilăriei, primul iubit, numele unui profesor de care-ţi plăcea... Iar eu am exact feromonii corespunzători şi sunt un depozit ambulant de droguri: imposibil să nu am ceva care să nu-ţi placă. Şi puteam minţi. Hiro şi cu mine suntem aşi în minciuni. Te rog! Trebuie să vezi. Suntem complet străini, dar pentru tine, eu şi Hiro alcătuim străinul *perfect!*

Era o femeie micuţă, blondă; părul moale şi neted îi era presărat cu şuviţe prematur încărunţite. I-am atins părul, o dată, şi-am ieşit în poiană. Pe când stăteam acolo, iarba lungă a tremurat, florile sălbatice s-au legănat graţioase şi am început coborârea, cu nava în centrul discului ascensor. Poiana a lunecat în jos din Rai şi lumina soarelui s-a pierdut în strălucirea uriaşelor lămpi cu vapori ce azvârleau umbre distincte pe puntea largă a ecluzei pneumatice. Siluete în salopete roşii, alergând. Un Dinky Toy roşu coti brusc pe anvelopele mari din cauciuc, ferindu-se din calea noastră.

Nevski, surfistul KGB, aştepta la piciorul pasarelei pe care au împins-o pe rotile lângă marginea poienii. Nu l-am văzut până n-am ajuns jos.

— Acum trebuie să-ţi iau drogurile, domnule Halpert.

Am rămas locului, dătinându-mă, clipind ca să-mi alung lacrimile din ochi. Întinse mâna să mă sprijine. M-am întrebat dacă ştia măcar de ce se află aici, jos, pe puntea ecluzei; o salopetă galbenă într-un teritoriu roşu. Probabil însă că nu-i păsa; nu părea să-l deranjeze ceva cu adevărat; avea notesul pregătit.

— Trebuie să le iau, domnule Halpert.

Mi-am dezbrăcat costumul, l-am făcut ghemotoc şi i l-am întins. L-a înghesuit într-un Ziploc din plastic, a pus Ziplocul într-o casetă legată de încheietura lui stângă şi a format combinaţia.

— Nu le lua pe toate o dată, puştiule, am rostit, apoi am leşinat.

Mai târziu, în aceeaşi noapte, Charmian a adus în odăiţa mea un întuneric special, doze individuale sigilate în folie groasă. Nu semăna câtuşi de puţin cu bezna Nopţii Uriaşe, întunericul conştient ce pândeşte şi aşteaptă să-i târască pe autostopişti în Saloane, întunericul ce cloceşte Frica. O beznă asemănătoare umbrelor mişcându-se pe bancheta din spate a maşinii părinţilor tăi, într-o noapte ploioasă, când ai cinci ani şi te simţi la căldură şi-n siguranţă. Charmian este mult mai şmecheră decât mine, atunci când trebuie să treacă pe lângă cei ce bifează în carneţele — indivizi precum Nevski.

N-am întrebat-o de ce se întorsese din Rai şi nici ce se întâmplase cu Jorge. Ea nu mi-a pus nici o întrebare despre Leni.

Hiro dispăruse complet din emisie. Îl văzusem în după-amiaza aceea, la raport; ca de obicei, ne-am evitat privirile. Nu conta. Ştiam că avea să se întoarcă. De fapt, fuseseră lucruri obişnuite. O zi grea în Rai, dar niciodată nu-i uşor. Este greu când simţi Frica pentru prima oară; totuşi, ştiusem mereu că aşteaptă acolo... Au discutat despre diagramele lui Leni şi despre schiţele, zgâriate de ea, ale lanţurilor moleculare care se deplasează la comandă. Molecule ce pot funcţiona aidoma unor comutatoare, elemente logice, ba chiar şi un fel de cablaje, dispuse stratificat, într-o singură moleculă foarte mare, un calculator minuscul. Probabil nu vom şti niciodată cu ce s-a întâlnit ea acolo; probabil nu vom cunoaşte niciodată detaliile tranzacţiei. S-ar putea să ne pară rău, dacă vom afla vreodată. Nu suntem singurul trib din zona de frontieră, singurii care caută resturi.

S-o ia dracu' pe Leni, să-l ia dracu' pe francezul ăla, să-i ia dracu' pe toţi cei care aduc lucruri acasă, cei care vin cu leacuri pentru cancer, cochilii, obiecte fără nume — aceia care ne ţin aici aşteptând, care umplu Saloane, care ne aduc Frica! Agaţă-te însă de întunericul ăsta cald şi apropiat, de răsuflarea înceată a lui Charmian, de ritmul oceanului. Te droghezi îndeajuns aici; vei auzi oceanul, jos, în adânc, dincolo de electricitatea statică şi constantă a telefosului. Este ceva ce purtăm cu noi, indiferent cât de departe suntem de casă.

Charmian se foi lângă mine, murmurând un nume necunoscut, numele vreunui călător nefericit, de mult coborât în Saloane. Ea deţine actualul record; a reuşit să păstreze în viaţă un bărbat vreme de două săptămâni, până când şi-a scos ochii cu degetele mari. Charmian a urlat tot timpul coborârii, rupându-şi unghiile pe capacul din plastic al ascensorului. După aceea, i-au administrat sedative.

Cu toate acestea, amândoi avem impulsul, chemarea aceea aparte, dinamica dementă care ne permite să revenim în Rai. Amândoi am căpătat-o în acelaşi fel, zăcând săptămâni întregi acolo, afară, în navetele micuţe, aşteptând să ne ia Autostrada. Iar când ultimul nostru jet a dispărut, remorcherele ne-au adus înapoi, aici. Pur şi simplu, unii oameni nu sunt luaţi, însă nimeni nu ştie motivul. Oricum, nu vei căpăta niciodată o a doua şansă.

Se zice că-i prea costisitor, dar, de fapt, privindu-ţi bandajele de la încheieturi, vor să spună că acum eşti prea valoros, le poţi fi extrem de util ca surogat potenţial. Nu-ţi face griji în legătură cu încercarea de sinucidere, îţi vor zice; aşa se întâmplă mereu. Perfect logic: sentimentul de respingere totală. Dar eu voiam să merg, doream atât de mult... Charmian la fel... Ea a încercat cu pilule. Ne-au lucrat însă, ne-au sucit puţin, ne-au reglat imboldurile, au implantat telefoasele şi ne-au cuplat cu manevranţi.

Cumva Olga trebuie să fi ştiut, trebuie să fi prevestit totul; încercase să ne oprească de-a găsi drumul spre locul unde fusese ea. Înţelesese că, dacă-l găseam, aveam să fim siliţi să mergem. Până şi acum, ştiind ceea ce ştiu, tot vreau să plec într-acolo. N-o voi face niciodată. Mă pot însă legăna aici, în noaptea asta ce se înalţă cu mult deasupra noastră, ţinând palma lui Charmian în palma mea. Între degetele noastre, folia ruptă a ambalajului drogului. Iar Sfânta Olga ne zâmbeşte de pe pereţi; o poţi simţi, toate reproducerile după aceeaşi fotografie publicitară, rupte şi lipite pe zidurile nopţii, zâmbetul ei sclipitor, veşnic.
